

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 290/15

KLAGER: Morgan Andersen
ADRESSE: Dampskipsbrygga, 1607 Fredrikstad
PUBLIKASJON: Verdens Gang
PUBLISERINGSDATO: 14.12.2011
STOFFOMRÅDE: Sport
SJANGER: Nyhetsartikkel
SØKERSTIKKORD: Beklagelse
REGISTRERT: 09.10.2015
BEHANDLET I PFU: 24.11.2015
BEHANDLINGSTID: 45 dager
KLAGEGRUPPE: Idrettsleder
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Verdens Gang publiserte **14. desember 2011** en artikkel med tittelen «**Siktede Andersen godkjente flere millionavtaler**». Artikkelen:

(VG Nett) Rett før Morgan Andersen sluttet i FFK, godkjente han en scoutingavtale med et svensk selskap - en avtale som har slående likheter til avtalen mellom FFK og Sport & Net Group.

Fakturaen som ble behandlet 25. mars 2008, bare seks dager før Morgan Andersen sluttet som administrerende direktør i det daværende FFK Sport ASA, lyder på én million kroner, og ble ifølge Aftenposten utbetalt til Sport Invest GmbH. Morgan Andersen står i fakturaen oppført som FFKs referanse. Beløpet skulle være betaling for «Scouting & assistans Svenska marknaden i 2008-2009». Den til nå ukjente avtalen skal etter det Aftenposten erfarer være inngått i forbindelse med kontrakten Abgar Barsom inngikk med Fredrikstad noen uker i forveien, og får skattemyndighetene til å reagere.

Flere likheter

Svenske Anders Grönhagen var på dette tidspunktet trener i FFK. Under han hentet klubben en rekke svenske spillere til Fredrikstad. Fakturaen som ble betalt av FFK i løpet av Morgan Andersens siste uke som FFK-ansatt, viser dermed en slående parallell til avtalen mellom FFK og Sport & Net Group, Raio Pirojas estiske agentselskap.

I alt 18 personer sikret det som myndighetene mener kan inneholde bevis for at

FFK ved Morgan Andersen og Bjørn Jensen har medvirket til å unndra lønnsutbetalinger til Raio Piiroja til beskatning. I tillegg til de to er tre andre personer siktet i saken, skriver VG i dagens papirutgave. De tre er Raio Piiroja og to hittil ikke navngitte personer.

Skattekrimsjefen i Skatt Øst, Jan Egil Kristiansen, er ukjent med fakturaen Aftenposten trykker i dag. Han sier til samme avis at skattemyndighetene har vært forberedt på at flere avtaler av denne typen kan finnes, men at dette løfter saken «opp på et nytt nivå».

Dagbladet skriver i dag at det vet at mapper på følgende spillere ble beslaglagt av politiet i tillegg til Piirojas: Tarik Elyounoussi, Ardian Gashi, Kasey Wehrman, Hans Erik Ramberg, Agbar Barsom, Gardar Johansson, Jan Tore Ophaug og Patrik Gerrbrand.

TIDLIGERE BEHANDLING:

Pressens Faglige Utvalg behandlet en klage fra Morgan Andersen på denne artikkelen i juni 2012. Utvalget avga en uttalelse (sak 078/12) som hadde slik tekst:

«Klagen dreier seg om en nettartikkel i Verdens Gang (VG) i desember 2011 med tittelen «Siktede Andersen godkjente flere millionavtaler». Artikkelen er i hovedsak en gjengivelse av en artikkel i Aftenposten samme dag.

Klager er den omtalte Morgan Andersen. Han reagerer på at VG fremsetter usanne beskyldinger om ham, og at han ikke har fått mulighet til samtidig imøtegåelse. Klager mener også at avisen skulle beklaget de faktiske feilene. Slik klager ser det, gjemmer VG seg bak Aftenposten.

VG avviser klagen. Det vises til at Aftenposten må anses som troverdig kilde og at Aftenpostens artikkel er veldokumentert. Videre skriver avisen at redaksjonen har forsøkt å komme i kontakt med klager forut for publisering, men at den ikke fikk respons. Slik VG ser det, var det da legitimt å publisere artikkelen. Det vises til den løpende nyhetsdekningen.

Pressens Faglige Utvalg minner om at mediene selvsagt har rett til å sitere hverandre. Men utvalget har ved gjentatte anledninger presisert den selvstendige plikten alle medier har til å vurdere etikken i egen publisering.

I det påklagede tilfellet finner utvalget det naturlig at avisen siterte Aftenposten. Utvalget viser til sakens alvor, klagerens rolle og tidsfaktoren (en løpende nyhetsdekning). De pågående sakene knyttet til fotballklubben som klager var direktør for, er av stor offentlig interesse. Slik utvalget ser det, må klager også tåle at mediene retter et kritisk søkelys mot ham i kraft av de sentrale stillingene han har hatt i norsk fotball.

Utvalget understreker at det må utvises ekstra varsomhet i en sak hvor kildene er anonyme og den angrepne ikke har uttalt seg. Samtidig merker utvalget seg at det tydelig fremkommer – gjennom både tekst og lenke – at det er Aftenposten som er kilde i VGs artikkel. Utvalget konstaterer ellers at det står påstand mot påstand med hensyn til hvorvidt klager godkjente avtaleinngåelsen.

Videre merker utvalget seg at VG, i tråd med de presseetiske retningslinjene, på selvstendig

grunnlag forsøkte å komme i kontakt med klager forut for publisering. Utvalget mener dette forsøket burde vært synliggjort i artikkelen, men at mangelen på en slik henvisning i dette tilfellet ikke i seg selv medfører brudd på god presseskikk. Utvalget registrerer også at avisen, idet den fikk kontakt med klager, publiserte hans kommentar.

Imidlertid mener utvalget at VG, i og med at avisen ikke fikk kontakt med klageren, burde ha tatt flere forbehold i tittel og ingress, og vinklet saken i mindre grad mot klager. Utvalget viser her til Vær Varsom-plakatens punkt 3.2, der det blant annet heter: «Vær kritisk i valg av kilder, og kontroller at opplysninger som gis er korrekte.»

Verdens Gang har opptrådt kritikkverdig.»

KLAGEN:

Klager er nå som tidligere Morgan Andersen. Klagen dreier seg om manglende retting og beklagelse etter at Høyesterett i dom av 25. juni i år har fastslått at det ikke var faktisk grunnlag for å hevde at klageren hadde inngått den såkalte Barsom-avtalen. Ifølge klageren må denne påstanden omtales som skatteunndragelse på lik linje med Piiraja-avtalen. Høyesterettsdommen dreide seg om samme tema, men var mot Aftenpostens omtale av saken. Andersen tapte i Tingretten, vant i Lagmannsretten men tapte under dissens i Høyesterett. Også Aftenpostens artikkel ble prøvd i PFU, der Andersen fikk medhold. Klageren mener det foreligger en presseetisk plikt for VG til å rette og beklage påstandene om at han inngikk den omtalte kontrakten etter Høyesteretts dom i saken mot Aftenposten. Klageren viser også til at han har vært i kontakt med avisen flere ganger for å få rettet «den usanne og ærekrenkende opplysningen», men at den på tross av mange påminnelser gjennom den lange rettsprosessen og klagebehandlingen i PFU. «Med Høyesteretts dom må det nå være klart for alle at Aftenpostens beskyldning, som er gjentatt av VG, er usann. Siden det ikke har kommet noen rettelse og beklagelse tidligere, er det mitt krav at det må skje nå.» I klagen har klageren gjengitt en e-postkorrespondanse med VGs ansvarlige redaktør der redaktøren viser til at artikkelen allerede er behandlet i PFU.

KLAGER MOT ANDRE MEDIER:

Klageren har sendt tilnærmet likelydende klage mot Aftenposten, Fædrelandsvennen, Stavanger Aftenblad, Bergens Tidende, Adresseavisen og Fredriksstad Blad. Bortsett fra sistnevnte har de andre sakene endt med en minnelig ordning. Alle publiseringen var basert på Aftenpostens artikkel.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Det har ikke vært forsøkt minnelig løsning i den foreliggende klagesaken.

TILSVARSRUNDEN:

Verdens Gang avviser klagen, men mener det dreier seg om en klage av prinsipiell betydning. Det anføres at mye av klagerens argumentasjon knytter seg til forhold utvalget allerede har behandlet i sak 078/12, gjengitt over. «Vi avgrensner derfor vår argumentasjon til det som utvalget ikke har behandlet: Foreligger det en selvstendig presseetisk plikt til å beklage det vi har sitert fra en artikkel Høyesterett har funnet ikke er rettsstridig?»

VGs ansvarlige redaktør anfører videre at det i dommen legger vekt på at Aftenposten måtte ha grunn til å tro at Morgan Andersen var involvert i, eller hadde kjennskap, til den omtalte kontrakten og at anklagene i Aftenposten på ingen måte var åpenbart ubegrunnet «og da var selvsagt VGs sitering enda mindre det».

I tilsvaret anfører VG videre at PFUs kritikk har siden avgjørelsen falt fulgt artikkelen. Videre opplyses det at avisen i minst 16 artikler har gjengitt klagerens avvisning av Aftenpostens påstander. Dessuten er det i artikkelen lagt inn en lenke til Aftenposten-dommen i Høyesterett.

Videre: «Det vil etter vårt syn bli ganske uhåndterlig om PFU innstifter en praksis der medier plikter å rette og beklage saker der den angrepne parts versjon og avvisning av originalartikkelen blir eksponert kontinuerlig. Og så snart det er praktisk mulig i den løpende dekning. I tillegg til at Høyesterett har fastslått at originalartikkelen ikke er rettsstridig.»

VG mener å ha håndtert det påklagede forholdet på en forbilledlig måte. Artikkelen det ble sitert fra var ikke rettsstridig, påstandene er tilbakevist minst 16 ganger i VG, henleggelsen av siktelsen mot klageren er omtalt, det er lagt inn lenker til PFUs kritikk og til Høyesteretts dom i Aftenposten-saken. Og øverst i artikkelen er det opplyst at Høyesterett har fastslått at det ikke var faktisk grunnlag for beskyldningen.

Klageren gjentar i all hovedsak argumenter fra klagen. Han slår fast at VG erkjenner at avisen ikke hadde dekning for påstanden den siterte fra Aftenposten og at dette nå er fastslått i flere rettsrunder. Og dessuten beklaget av Aftenposten og flere andre aviser. Klageren mener VG har en presseetisk forpliktelse til dette, og ikke bare vise til at han har fått komme med sin versjon og ellers vise til andre parters syn, eksempelvis Høyesterett.

Verdens Gang innleder sitt siste tilsvare slik: «Denne saken har sitt opphav i en artikkel publisert i VG 14. desember 2011. Der brakte vi videre opplysninger fra Aftenposten samme dag om at Morgan Andersen hadde godkjent en scoutingavtale med et svensk selskap. En påstand som ugjendrivelig viste seg å være gal. Der har vi ingen uenighet med Andersen.»

Men avisen viser til at PFU i 2012 behandlet klagerens klage mot denne artikkelen og fant at det var naturlig for avisen å sitere Aftenposten. Kritikken fra PFU gjaldt manglende forbehold i tittel og ingress og utvalgets kjennelse har fulgt artikkelen siden juni 2012. Slik VG ser det skal utvalget nå ta stilling til om det påligger en presseetisk plikt til å beklage og rette en artikkel der avisen på det gitte tidspunkt ifølge PFUs egen behandling opptrådte etisk korrekt – med unntak av det som er påpekt ovenfor. Avisen mener PFUs avgjørelsen i den foreliggende saken vil bli førende for hvordan VG vil forholde seg til opplysninger fra konkurrenter i det løpende nyhetsbildet.

